

ОБЩИНА ПЕЩЕРА

4550 гр.Пещера, ул. "Дойранска епопея" № 17

тел.: (0350) 6-22-03, 6- 22-08, факс: 6-41-65

URL: <http://www.peshtera.bg>

ISO 9001:2008

ОБЩИНАТА Е СЕРТИФИЦИРАНА ПО ISO 9001:2008

СТРАТЕГИЯ

ЗА

РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

В ОБЩИНА ПЕЩЕРА

2016 – 2020

Април 2016г.
гр.Пещера

Приета с Решение №104/26.05.2016г. на Общински съвет - Пещера

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение.....	1
I. Анализ на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели:	
1. Целеви групи	2
2. Видове социални услуги.....	9
3. Качество на социалните услуги.....	13
4. Възможност на Община Пещера за финансиране на социални услуги.....	13
5. Капацитет за предоставяне на социални услуги.....	14
6. Взаимодействие с други услуги в областта на образованието, здравеопазването, пазара на труда и други.....	15
7. Достъпност и устойчивост на социалните услуги.....	15
8. Участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в развитието на социалните услуги.....	16
9. Други важни за развитието на социалните услуги фактори.....	17
II. Предизвикателства, стратегически цели и необходими дейности в областта на социалните услуги.....	17
III. Вид и брой на социалните услуги, предоставяни в специализирани институции, които се планира да бъдат закрити.....	20
IV. Ресурсно обезпечаване.....	20
V. Резултати и индикатори за изпълнение.....	20
VI. Механизъм за участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в дейностите по Стратегията.....	21
VII. Механизъм за периодичен преглед и за актуализиране на Стратегията.....	21
VIII. Отговорни за изпълнението, координацията и контрола органи.....	21
Приложения.....	22

ВЪВЕДЕНИЕ

Стратегията за развитие на социалните услуги в община Пещера 2016 –2020 (по-долу наричана за краткост Стратегията) е стратегически документ, изготвен в съответствие с изискванията на Закона за социално подпомагане и Правилника за прилагането му.

Съгласно разпоредбите на чл.36б, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП), въз основа на утвърдената по реда на чл.36а, ал.5 стратегия, кметът на общината организира разработването на общинска стратегията за развитие на социалните услуги, която се приема от общински съвет.

В разработването на Стратегията участват представители на дирекция “Социално подпомагане” – Пещера, общественния съвет по чл. 35 от Закона за социално подпомагане, юридически лица с нестопанска цел, работещи в областта на социалните услуги, и други заинтересувани органи, лица и организации, имащи отношение към развитието на социалните услуги.

Стратегията обхваща 5-годишен период и включва:

1. Анализ на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели:

- а) целеви групи видове;
 - б) социални услуги;
 - в) качество на социалните услуги;
 - г) възможност на община Пещера за финансиране на социални услуги;
 - д) капацитет за предоставяне на социални услуги;
 - е) взаимодействие с други услуги в областта на образованието, здравеопазването, пазара на труда и други;
 - ж) достъпност и устойчивост на социалните услуги;
 - з) участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в развитието на социалните услуги;
 - и) други важни за развитието на социалните услуги фактори;
2. Описание на предизвикателствата, стратегическите цели и необходимите дейности в областта на социалните услуги;
3. Вид и брой на социалните услуги, предоставяни в специализирани институции, които се планира да бъдат закрити;
4. Ресурсно обезпечаване;
5. Резултати и индикатори за изпълнение;
6. Механизъм за участие на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в дейностите по стратегията;
7. Механизъм за периодичен преглед и за актуализиране на стратегията;
8. Отговорни за изпълнението, координацията и контрола органи.

За изпълнението на Стратегията, по предложение на Кмета на Община Пещера, след съгласуване с дирекция “Социално подпомагане” – Пещера и общественния съвет по чл. 35 от Закона за социално подпомагане, Общински съвет – Пещера ежегодно до 30 април приема годишен план за развитие на социалните услуги.

Структурата и съдържанието на Стратегията са разработени и представени в съответствие с нормативните разпоредби на чл.36б, ал.3 от ППЗСП и в съответствие с **св Стратегията за развитие на социалните услуги в Област Пазарджик 2016-2020 г.**

Стратегията обхваща планов период от 5 години (2016 – 2020) и включва дейности, които ще се реализират във всички населени места на Община Пещера. Бенефициенти на дейностите от Стратегията са всички рискови групи – уязвими общности, деца и възрастни в риск, независимо от възрастовите им групи.

Стратегията очертава визията, общата мисия, стратегическата рамка, стратегическите насоки и методите и подходите за управление на изпълнението и оценка на напредъка в развитието на социалните услуги в Община Пещера.

Стратегията се основава на виждането, че в конкретните социално - икономически условия прилаганата рамка за планиране и управление на текущото изпълнение на стратегическите и планови документи за развитие на социалните услуги на общинско ниво следва да **осигури в максимална степен самостоятелност, гъвкавост и адаптивност** в полза на доставчиците на социални услуги. Необходимо е да се насърчават и подкрепят **децентрализацията, самоорганизацията и местната инициатива и експертиза** – особено по отношение на социалните услуги, които се предоставят в общността. Трябва да се цели ефект на максимална мобилизация на ресурсите в самите местни общности, които да се управляват законосъобразно, целенасочено, икономично, ефикасно и ефективно под пряко и непосредствено обществено участие и контрол. Следва да се използва и надгражда постигнатото по отношение на стратегическото изпълнение в изтеклия планов период – чрез развитие и мултиплициране на добрите практики.

I. АНАЛИЗ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ НА ОБЩИНСКО РАВНИЩЕ ПО ПОКАЗАТЕЛИ

Анализът на потребностите от социални услуги на общинско равнище по показатели се основава на резултатите от изготвения подробен *Доклад* относно извършен *Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги в община Пещера*.

1. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

Във фокуса на Стратегията са целевите групи в съвкупността от настоящи и потенциални потребители на социални услуги. Те включват лица и семейства, които ползват или биха се възползвали от социалните услуги в общността на територията на Община Пещера.

Потребителите на социални услуги по правило принадлежат към така наречените рискови групи. Характеристичен белег на тези групи са специфичните уязвимости и рискове, които комплексът от дейности в съдържанието на социалните услуги следва да управлява.

Особена целева група в стратегическия фокус са институциите и структурите на гражданското общество, съпричастни към разкриването, развитието, доставянето и потребяването на социалните услуги, както и хората в тях. При тях, отново в контекста на оценка и управление на риска, се изследват и оценяват готовността, нагласите и наличието на специфичен капацитет за координирано и целенасочено взаимодействие.

Уязвимостта на целевите групи е техен характеристичен белег, който свързваме с податливостта им към действието на *източниците на риск* и неговите последствия. Анализът на социално-демографската и икономическа ситуация в Община Пещера очертава някои общи източници на риск за лицата в неравностойно положение:

- изолираността на самотно живеещите стари хора;
- различен тип и степен на увреждания, влияещи на качеството на живот и социалното включване/реализация на индивидите от всички възрастови групи;
- различни типове девиантно поведение, противообществени прояви, зависимости;
- неравностойна позиция на пазара на труда;
- живот в изолирани общности, трайна липса на собственост и доходи.

Основни фактори, които пораждат риск за различни групи от населението за община Пещера са:

- **Икономически** – спад в икономическия растеж, безработица, които водят до намаляване на финансовите ресурси на семействата и те не могат сами или с помощта на близките си да задоволяват основните си жизнени потребности;
- **Фактори, нарушаващи здравния статус и цялостта на семействата:**
 - Член /ове/ от семейството са с вродени увреждания;
 - Влошаване на здравния статус на член/ове/ от семейството;
 - Смърт на член от семейството;
 - Разпространение на наркотици и упойващи вещества;
 - Насилие.
- **Социални:**
 - Липса на семейство и отказ от изпълнение на родителски задължения, поради ранни или много раждания и/или липса на подкрепа и семейна среда;
 - Липса на капацитет за отглеждане и възпитание в семейството;
 - Отпадане от образователната система;
 - Понижаване на качеството на образование;
 - Нарастване на престъпността;
 - Трафик на хора.

Следва да има предвид, че в преобладаващото число случаи посочените източници на риск изявяват способността си да създават и увеличават рискове съвместно, а не изолирано. По този начин, социалните услуги и дейности, насочени към управление и намаляване на рисковете при рисковите групи, се сблъскват с породените от тях рискови агрегации* - съвкупности от свързани рискове. Това е и обективното основание на избрания комплексен подход към социалните услуги и дейности. Оттук нататък, когато говорим за риск и рискови групи, ние ще разбираме уязвимостта на групите към сложни рискови агрегации.

Характеристика на рисковите групи в Община Пещера.

- **Население към 04.02.2016г. (в регистрите на служба ГРАО)**

Население на община Пещера	Постоянен адрес	Настоящ адрес
Население на община Пещера (общо)	23 996	22 460
Мъже от 18 до 62г. (брой)	-	6 961
Жени от 18 до 62г. (брой)	-	6 496
Мъже над 63г. (брой)	-	1 602
Жени над 60г. (брой)	-	2 800

- **Брой деца по възрастови групи към 04.02.2016г. (в регистрите на служба ГРАО)**

Общ брой деца	4 601
---------------	-------

Деца от 0 до 7 г. включително	1 715
Деца от 8 до 13 г. включително	1 850
Деца от 14 до 17 г. включително	1 036

• **Раждания**

Раждания за 2013 г. (общ брой)	247
Раждания за 2014 г. (общ брой)	268
Раждания за 2015 г. (общ брой)	209
Раждания към 01.03.2016г. (общ брой)	22

• **Раждания на майки под 18г. възраст /по данни на ОЗД-ДСП – Пещера, еднократни помощи за раждания/**

Раждания на майки под 18г. възраст за 2013 г. (брой)	16
Раждания на майки под 18г. възраст за 2014 г. (брой)	11
Раждания на майки под 18г. възраст за 2015г. (брой)	8

• **Брой деца, които са настанени в специализирани институции (СИ), заведения от интернатен тип, образователни институции през съответната година, по вид на заведението (в документацията на ОЗД)**

Деца, настанени в СПИ през 2013 г.	2
Деца, настанени в СПИ през 2014 г.	1
Деца, настанени в СПИ през 2015 г.	0

Деца, настанени в ПУ през 2013 г.	2
Деца, настанени в ПУ през 2014 г.	0
Деца, настанени в ПУ през 2015 г.	0

Деца, настанени в ПУ с интернат през 2013 г.	1
Деца, настанени в ПУ с интернат през 2014 г.	0
Деца, настанени в ПУ с интернат през 2015 г.	0

Деца, настанени в ДДЛРГ през 2013 г.	0
Деца, настанени в ДДЛРГ през 2014 г.	1
Деца, настанени в ДДЛРГ през 2015 г.	1

Деца, настанени в ДМСГД през 2013 г.	3
Деца, настанени в ДМСГД през 2014 г.	1
Деца, настанени в ДМСГД през 2015 г.	1

Деца, настанени в ДДМУИ през 2013 г.	0
Деца, настанени в ДДМУИ през 2014 г.	0
Деца, настанени в ДДМУИ през 2015 г.	0

Деца, настанени във възпитателно училище-интернат през 2013 г.	0
Деца, настанени във възпитателно училище-интернат през 2014 г.	0
Деца, настанени във възпитателно училище-интернат през 2015 г.	0

Деца, настанени в друго заведение, непосочено тук през 2013 г.	0
Деца, настанени в друго заведение, непосочено тук през 2014 г.	0
Деца, настанени в друго заведение, непосочено тук през 2015 г.	0

• **Брой деца, настанени в специализирани институции, по местоположение (административен район) на институцията (в документацията на ОЗД)**

Деца, настанени в СИ в същата община през 2013 г.	0
Деца, настанени в СИ в същата община през 2014 г.	7
Деца, настанени в СИ в същата община през 2015 г.	3

Деца, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2013 г.	3
Деца, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2014 г.	4
Деца, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2015 г.	5

Деца, настанени в СИ в друга област през 2013 г.	0
Деца, настанени в СИ в друга област през 2014 г.	1
Деца, настанени в СИ в друга област през 2015 г.	1

• **Брой деца в риск (в документацията на ДСП и ОЗД)**

Брой деца, които са настанени при близки и роднини през 2013 г.	7
Брой деца, които са настанени при близки и роднини през 2014 г.	0
Брой деца, които са настанени при близки и роднини през 2015 г.	4

Общ брой деца, които ползват услугата приемна грижа, 2013 г.	1
Общ брой деца, които ползват услугата приемна грижа, 2014 г.	2
Общ брой деца, които ползват услугата приемна грижа, 2015 г.	2

Брой деца, настанени в приемни семейства през 2013 г.	14
Брой деца, настанени в приемни семейства през 2014 г.	4
Брой деца, настанени в приемни семейства през 2015 г.	5

Осиновени деца, 2013 г.	1
Осиновени деца, 2014 г.	2
Осиновени деца, 2015 г.	1

Деца, получили полицейска закрила, 2013 г.	4
Деца, получили полицейска закрила, 2014 г.	1
Деца, получили полицейска закрила, 2015 г.	1

Деца, жертва на насилие, 2013 г.	0
Деца, жертва на насилие, 2014 г.	6
Деца, жертва на насилие, 2015 г.	8

Деца, жертва на трафик, 2013 г.	0
Деца, жертва на трафик, 2014 г.	3
Деца, жертва на трафик, 2015 г.	1

• **Деца в риск – данни към 31.12.2015 г.:**

Деца с физически увреждания	16
Деца с множествени увреждания	13
Деца с умствена изостаналост	17
Деца с психични заболявания / разстройства	9

Деца, живеещи на улицата	0
Деца, проституиращи	0
Деца, извършили кражби	3
Деца, извършили насилие	4

Деца на самотни родители (които получават семейни помощи по чл. 7)	32
Деца в многодетни семейства	16
Деца със зависимости	0

Деца, с възпитателни мерки по ЗБППМН през 2013г. (брой)	13
Деца, с възпитателни мерки по ЗБППМН през 2014г. (брой)	20

• **Брой пълнолетни лица под линията на бедност –включени са лица и семейства с достъп до целева помощ – отопление (от документи на ДСП):**

Лица получаващи целеви помощи за отопление - сезон 2012-13 г.	334
Лица получаващи целеви помощи за отопление- сезон 2013-14 г.	391
Лица получаващи целеви помощи за отопление- сезон 2014-15 г.	406

• **Пълнолетни лица с увреждания към 31.12.2015 г.:/ по данни на ДСП, отдел ХУСУ/**

Лица с физически увреждания	399
От тях, лица със сензорни увреждания	161
Лица с множествени увреждания	13
Лица с умствена изостаналост	27
Лица с психични заболявания	63

• **Брой лица с увреждания, настанени в специализирани институции /по данни на настанителни заповеди в ХУСУ/**

Лица с увреждания, настанени в СИ в същата община през 2013 г.	0
Лица с увреждания, настанени в СИ в същата община през 2014 г.	0
Лица с увреждания, настанени в СИ в същата община през 2015 г.	0

Лица с увреждания, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2013 г.	0
Лица с увреждания, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2014 г.	0
Лица с увреждания, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2015 г.	0

Лица с увреждания, настанени в СИ в друга област през 2013 г.	0
Лица с увреждания, настанени в СИ в друга област през 2014 г.	0
Лица с увреждания, настанени в СИ в друга област през 2015 г.	0

Лица с увреждания, чакащи за настаняване в СИ, 2015 г.	0
Лица с увреждания, чакащи за настаняване в СИ, март 2016 г.	0

• **Брой лица с увреждания, ползващи социални услуги /по данни на настанителни заповеди в ХУСУ/**

Лица с увреждания, ползващи социални услуги, 2013 г.	35
Лица с увреждания, ползващи социални услуги, 2014 г.	34
Лица с увреждания, ползващи социални услуги, 2015 г.	43

• Брой лица с психични заболявания, настанени в специализирани институции /по данни на настанителни заповеди в ХУСУ/

Лица с психични заболявания, настанени в СИ в същата община през 2013 г.	0
Лица с психични заболявания, настанени в СИ в същата община през 2014 г.	0
Лица с психични заболявания, настанени в СИ в същата община през 2015 г.	0

Лица с психични заболявания, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2013 г.	0
Лица с психични заболявания, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2014 г.	0
Лица с психични заболявания, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2015 г.	0

Лица с психични заболявания, настанени в СИ в друга област през 2013	0
Лица с психични заболявания, настанени в СИ в друга област през 2014	0
Лица с психични заболявания, настанени в СИ в друга област през 2015	0

Лица с психични заболявания, чакащи за настаняване в СИ, 2015 г.	0
Лица с психични заболявания, чакащи за настаняване в СИ, към март 2016 г.	0

• Брой лица с психични заболявания, ползващи социални услуги /по данни на ДСП/

Лица с психични заболявания, ползващи социални услуги, 2013 г.	1
Лица с психични заболявания, ползващи социални услуги, 2014 г.	1
Лица с психични заболявания, ползващи социални услуги, 2015 г.	1

• Брой лица и /или семейства в неравностойно положение (към 31.12.2015г.) /по данни на ДСП/

Лица, получаващи месечни социални помощи	5
Сам родител, отглеждащ дете/ деца	61
Многодетни семейства, обект на социално подпомагане	176
Самотно живеещи стари хора, обект на социално подпомагане	58
Възрастни хора, обект на социално подпомагане – над 65 г.	81

• Стари хора, настанени в специализирани институции (СИ) /по данни на ДСП/

Стари хора, настанени в СИ в същата община през 2013 г.	0
Стари хора, настанени в СИ в същата община през 2014 г.	0
Стари хора, настанени в СИ в същата община през 2015 г.	0

Стари хора, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2013 г.	0
Стари хора, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2014 г.	0
Стари хора, настанени в СИ в същата област, извън общината през 2015	0

г.	
----	--

Стари хора, чакащи за настаняване в СИ, 2015 г.	0
Стари хора, чакащи за настаняване в СИ, към март 2016 г.	0

• **Брой стари хора, ползващи социални услуги/ по данни на ДСП/**

Стари хора, ползващи социални услуги, 2013 г.	0
Стари хора, ползващи социални услуги, 2014 г.	0
Стари хора, ползващи социални услуги, 2015 г.	0

• **Безработни лица: /по данни на ДБТ/**

Регистрирани безработни лица към 31.12.2013г.	1 168
Регистрирани безработни лица към 31.12.2014г.	874
Регистрирани безработни лица към 31.12.2015г.	744
Регистрирани безработни лица към 29.02.2016г.	765

• **Профили на безработните лица към 31.12.2015г. – рискови групи безработни:**

Брой безработни лица без, или с по-ниско от основното образование към	138
Брой безработни лица с намалена работоспособност	53
Брой безработни младежи от 18 до 29 години	109
Брой безработни лица на възраст над 55 години	231
Брой безработни лица с регистрация над 1 година	251

През 2014г. на територията на община Пещера са разкрити 838 работни места на първичен пазар на труда и 8 по мерки за заетост от ЗНЗ. По Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост” са разкрити 98 работни места, от които 60 работни места- за извършване на аварийни дейности и 38 – за извършване на сезонни, ремонтни и възстановителни дейности.

През 2014г. 5 безработни лица са включени в Национална програма „Асистенти на хора с увреждания”, трима безработни младежи до 29г. с висше образование са включени в Национална програма „Старт на кариерата” за придобиване на стаж в Общинската администрация.

През 2014г. се реализира и Национална програма „Заетост на хора с трайни увреждания”, която осигурява заетост на 5 лица с намалена работоспособност. По Национална програма „Сигурност” през годината са разкрити 8 работни места.

В периода м. март – м.септември 2014г. по одобрената Регионална програма за заетост и обучение Община Пещера осигури 12 работни места през 2014г. за дейности по поддръжка и почистване на гробищни паркове.

През 2014г. в община Пещера са разкрити 44 работни места по ОП „РЧР” – проект „Подкрепа за заетост”. Включени в заетост на новоразкрити работни места и на свободни работни места от предходни процедури са 55 безработни. По проект „Първа работа” са започнали работа 8 младежи, след преминалото обучение по условията на схемата.

През 2014г. се реализира и проект „По-близо до работа”, от който са се възползвали 132 заети лица за финансиране на транспортни разходи. 6 безработни лица са преквалифицирани по Проект „ПРОфесионално обучение и МОтивация за учене и труд с цел постигане на ПРИгодност за заетост”/ПРО-МО-ПРИ/

• **Уязвими етнически малцинства**

С Решение на 41-то Народно събрание (ДВ,бр.21 от 13.03.2012г.) е приета Национална стратегия за интегриране на ромите (2012-2020) и План за действие за изпълнение на Стратегията.

С цел изпълнение на интеграционната политика на местно ниво, от 2013г. Общински съвет – Пещера ежегодно приема План за действие на Община Пещера за изпълнение на Стратегия за интегриране на ромите в Област Пазарджик 2012 – 2020.

Изпълнението на плановете за действие е насочено към:

- Подобряване адаптивността и качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Преодоляване на изолацията и интегрирането в обществото на хората от маргинализираните групи;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят с проблеми си;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

2. ВИДОВЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Разпоредбите на чл.36 от ППЗСП по нормативен начин очертават многообразие от социални услуги, предоставяни в общността и в специализирани институции.

Актуалният списък на социалните услуги, които се предоставят в общността, включва:

1. личен асистент;
2. социален асистент;
3. домашен помощник;
4. домашен социален патронаж;
5. дневен център, в т.ч:
 - а) дневен център за деца и/или възрастни хора с увреждания;
 - б) дневен център за възрастни хора с увреждания - седмична грижа;
 - в) дневен център за деца с увреждания - седмична грижа;
 - г) дневен център за стари хора;
6. център за социална рехабилитация и интеграция;
7. социална услуга - резидентен тип, в т.ч.:
 - а) център за настаняване от семеен тип, в т.ч.:
 - аа) център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания;
 - бб) център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания;
 - вв) център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични разстройства или деменция;
 - гг) център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания;
 - дд) център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с умствена изостаналост;
 - ее) център за настаняване от семеен тип за стари хора;
 - б) център за временно настаняване;
 - в) кризисен център;
 - г) преходно жилище;
 - д) защитено жилище, в т.ч.:
 - аа) защитено жилище за хора с психични разстройства;
 - бб) защитено жилище за хора с умствена изостаналост;
 - вв) защитено жилище за хора с физически увреждания;
 - е) наблюдавано жилище;
 - ж) приют;
8. социален учебно-професионален център;
9. звено "Майка и бебе";
10. център за обществена подкрепа;
11. център за работа с деца на улицата;
12. приемна грижа;
13. обществени трапезарии.

През 2016г. социалните услуги в общността, предоставяни на потребителите на територията на Община Пещера са 7 на брой.

1. Дневен център за деца и младежи с увреждания;
 2. Дневен център за възрастни хора с увреждания;
 3. Кризисен център лица и деца пострадали от насилие;
 4. Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи без увреждания;
 5. Домашен социален патронаж;
 6. Личен асистент по Национална програма „Асистенти за хора с увреждания“;
 7. Личен асистент по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“;
- На територията на община Пещера няма специализирани институции.

2.1. Социални услуги в общността, предоставяни на потребители от община Пещера.

2.1.1. Дневен център за деца и младежи с увреждания (ДЦДМУ).

Разкрит със Заповед № 557 от 16.11.2004г. на Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане с капацитет 36 места.

Дневният център за деца и младежи с увреждания, е комплекс от социални услуги в общността, който предлага цялостно обслужване на деца с увреждания през деня, свързани с предоставянето на: храна; задоволяване на ежедневните, здравните, рехабилитационните потребности; оказване на психологична, логопедична и възпитателна помощ; организация на свободното време и личните контакти; дава възможности за пълноценно развитие на децата с увреждания и преодоляване на социалната им изолация.

Ползването на социалната услуга дава възможност на родителите да се включат активно и пълноценно в обществения живот, да се реализират професионално и да преодолеят породената социална обремененост, на каквато често са подложени, обгрижвайки децата с увреждания, а така също и да получат необходимата професионална подкрепа и помощ при отглеждането им.

Към 31.12.2015г., социални услуги в ДЦДМУ са ползвали 45 деца, от които:

- целодневна грижа- 10 бр.деца;
- полудневна грижа- 19 бр.деца;
- почасови услуги - 16 бр.деца.

2.1.2. Дневен център за възрастни хора с увреждания (ДЦВХУ).

Функционира на територията на Община Пещера от 15.06.2009г. по проект „Дневен център за възрастни хора с физически увреждания в Община Пещера” по Национална програма ФАР 2006, схема за безвъзмездна финансова помощ ВГ 2006/018-343.01.01 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”. След приключване на проекта, със Заповед № РД 01-78/22.01.2010 г. на Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане услугата е държавно делегирана дейност в общността.

Понастоящем капацитетът на социалната услуга е 28 места. В ДЦВХУ се предоставят социални услуги насочени към повишаване качеството на живот на възрастните хора с увреждания, като им се гарантира равнопоставено положение в обществото, чрез преодоляване на социалната им изолация. Създадени са условия за цялостно обслужване на потребителите през деня или седмично, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, организация на свободното време и личните контакти и оказване подкрепа на близките и семействата им.

2.1.3.Кризисен център лица и деца пострадали от насилие (КЦЛДПН).

Функционира на територията на Община Пещера от 01.08.2008г., създаден в рамките на проект „Пилотен модел за създаване на национална мрежа за предотвратяване на насилието над деца и семейства в риск”, по Програма ФАР „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи” на Министерство на труда и социалната политика.

От 01.06.2009г. услугата продължи като делегирана държавна дейност в общността, разкрита със Заповед № РД 01-331/25.03.2009 година на Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане с капацитет 12 места, като услугата е предоставена за управление на външен доставчик.

Доставчикът ежесечно представя на Община Пещера отчетна документация /технически и финансов отчет/ по изпълнение на Плана за бъдещо развитие на КЦЛДПН, съобразно сключения договор.

2.1.4. Домашен социален патронаж.

Капацитетът на социалната услуга през 2015 г. бе 170 лица. На 28.01.2016 г. Общински съвет – Пещера взе решение за увеличаване капацитета на Домашен социален патронаж от 170 на 180 потребители. В изпълнение на решението, със Заповед на кмета на общината, капацитетът е увеличен, считано от 01.03.2016г. Финансирането е от бюджета на Община Пещера. Услугите, които се предоставят от Домашен социален патронаж са насочени към обслужване на възрастни хора и хора с увреждания срещу заплащане, съобразно техните нужди и желания за подобряване на условията им на живот, в социално-битов, публично-правен и здравословен аспект. Извършва се ежедневна доставка на топла храна в дома, санитарно обслужване, социално – битово обслужване, помощ при извършване на прегледи, консултации и изследвания в здравни заведения. Услугата се предоставя във всички населени места в община Пещера.

2.1.5. Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи (ЦНСТДМ). Разкрит на 07.11.2014г. по проект „Бъдеще за всеки” по ОП „Развитие на човешките ресурси 2007-2013г.” с капацитет 14 места. Проектните дейности приключиха на 31.11.2015г.

Считано от 01.01.2016 година услугата се предоставя като делегирана от държавата дейност. В социалната услуга са настанени 10 деца, изведени от специализирани институции.

2.1.6. Личен асистент по Национална програма „Асистенти за хора с увреждания”.

От 2010 г. са променени условията за включване в Национална програма „АХУ”, като се предостави възможност в тази програма да останат най-тежките случаи, а останалите на проектен принцип се насочиха към ОП „Развитие на човешките ресурси”. Услугата се предоставя от Дирекция “Социално подпомагане” – Пещера. Капацитетът на услугата по НП “АХУ” за 2015 г. е 6 потребителя.

2.1.7. Личен асистент по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020г.”

По проект “Заедно”, ОП “Развитие на човешките ресурси 2014-2020г.”, в рамките на 2016-2017г. Община Пещера ще предоставя социалната услуга личен асистент.

През последните години, практиката показва, че услугите в домашна среда “личен асистент”, „социален асистент”, “домашен помощник” и Домашен социален патронаж” са от особена важност за възрастните хора с увреждания и с невъзможност за самообслужване и семействата им, които имат възможността да се реализират на пазара на труда, да отглеждат потребителите в дома си и не на последно място е метод на превенция на институционализацията на децата и възрастните хора с увреждания.

Така по проект “Подкрепа за достоен живот” по ОП “РЧР”, в периода от м.януари 2011г. до 31.01.2015 година, 81 потребители ползваха услугата „Личен асистент”. В

периода от 02.02.2015 година до 25.04.2015 година, със средствата осигурени от Републиканския бюджет, Община Пещера предоставяше социалната услуга „Личен асистент“, като услугата е ползвана от 43 потребители.

С цел осигуряване на устойчивост на приключилия през месец април 2014 година проект „Предоставяне на почасови услуги от звено за социални услуги в домашна среда към Домашен социален патронаж – гр. Пещера“, в периода от 15.09.2014 година до 14.09.2015 година, Община Пещера предоставяше услугите „Социален асистент“, „Личен асистент“ и „Домашен помощник“. Услугите се предоставяха със средства от бюджета на Община Пещера. Общият брой на потребителите ползвали трите социални услуги е 28 лица.

2.2. Разкриване на нови социални услуги

Усилията в новия планов период ще бъдат насочени към деинституализацията на възрастни хора с увреждания. Конкретно, Община Пещера е заявила намерение, обективизирано в Стратегията за развитие на социалните услуги в Област Пазарджик 2016-2020 да предоставя нова социална услуга - дневен център за възрастни хора с деменция.

Мотивите за направеното предложение се съдържат в изработения доклад, съдържащ Анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социалните услуги в община Пещера, във връзка с разработването на Област Пазарджик 2016-2020.

Вид услуга	Капацитет
Дневен център за възрастни хора с деменция.	15

В таблиците по-долу са показани профилите на децата и лицата с увреждания от община Пещера, освидетелствани от ТЕЛК през 2014 година (*по данни от Стратегия за развитие на социалните услуги в Област Пазарджик 2016-2020*):

Децата, освидетелствани от ТЕЛК през 2014 година

№	Вид заболяване	Брой лица
1	Умствена изостаналост	37
2	Психични заболявания	6
3	Физически увреждания	26
4	Сензорни увреждания	32
5	Множествени увреждания	7
6	Деменция	0
7	Онкологични заболявания	0

Лица, освидетелствани от ТЕЛК през 2014 година

№	Вид заболяване	Брой лица
1	Умствена изостаналост	27
2	Психични заболявания	63
3	Физически увреждания	399
4	Сензорни увреждания	161
5	Множествени увреждания	13
6	Деменция	1
7	Онкологични заболявания	110

Община Пещера осигури устойчивост на услугите „Личен асистент“, „Социален асистент“ и „Домашен помощник“, тъй като тези услуги се наложили като ефикасно и,

заедно с това, ефективно средство за пряко подобряване качеството на живот на ползвателите на услугите.

3. КАЧЕСТВО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

В България стандартите и критериите за качество на социалните услуги са регламентирани на национално ниво в нормативни актове. По отношение на социалните услуги за деца е налице относително детайлна регламентация на стандартите и критериите. В Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца (НКССУД) са дадени определения на стандарти („определят изискванията за качество на социалната услуга”) и критерии („показателите, по които се оценява съответствието между предоставяната социална услуга и утвърдените с наредбата стандарти за социални услуги за деца”).

Изведените стандарти и критерии са задължителни и се отнасят до следните социални услуги за деца: социални услуги в общността, специализирани институции, услуги от резидентен тип и услугата приемна грижа. Съответствието на социалните услуги за деца с утвърдените стандарти се оценява с критериите съгласно приложения № 1, № 2 и № 3 от НКССУД. На проверка за съответствие подлежат всички доставчици на социални услуги за деца: държавата и общините, физическите лица, регистрирани по Търговския закон, и юридическите лица, вписани в регистъра на Агенция за социално подпомагане (АСП) и лицензирани по реда на ЗЗД.

Стандартите и критериите за социалните услуги за възрастни са регламентирани в чл.40 е и чл.41 от Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП). Правилникът не прави разлика между стандарти и критерии поставя еднакви изисквания за специализираните институции и за социалните услуги в общността. Стандартите и критериите са задължителни, но не дават измерими индикатори за измерване на съответствието или липсата на такова с тях.

Прегледът на НКССУД и ППЗСП показва, че те регламентират т.нар. минимални стандарти за грижа и подкрепа, които следва да се гарантират за клиентите, а доставчиците на социални услуги да знаят какво се очаква да предоставят по отношение на организация на работата, документация, подбор на персонал и др., но не и по отношение на промяната за клиента.

Качеството на социалните услуги се измерва чрез икономичността, ефективността и ефикасността на комплекса дейности, които те включват, включително спрямо разходи. Резултатите от отделните дейности и ефекта на социалната услуга се определят чрез промяната на нивата на риск и уязвимост за отделния потребител и за целевите (рискови) групи в цялост. Подходящ продължителен показател за качеството на доставяните социални услуги е степента на удовлетвореност на потребителите на услуги. Добра практика е тя да се измерва постоянно чрез анкети, социологически проучвания, интервюта и др. В контекста на балансираната система от показатели за ефективност този и други показатели следва да се съпоставят със стойностите на преките показатели за текущо изпълнение.

4.ВЪЗМОЖНОСТ НА ОБЩИНА ПЕЩЕРА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ.

Финансовото осигуряване на социалните услуги се осъществява по два основни начина: централизиран и децентрализиран. От 2003 година с решение на Министерски съвет за разделение на дейностите на делегирани от държавата и дейности, финансирани от местни приходи, се разделиха отговорностите между държавата и общините. Възможностите на общината за финансиране на развитието и предоставянето на социални услуги е в зависимост от възможностите на общинския бюджет, успешното

изпълнение на проекти и капацитетът за създаване и управление на партньорства в местната общност.

Водещото във финансирането на разходите за делегираните от държавата дейности е размерът на тяхната сума, изчислена на база на приетите едини разходни стандарти, които включват броя на персонала, размера на заплатите, осигурителните плащания и размера на издръжката. Размерът на средствата, които ще се изразходват за социални услуги, делегирани държавни дейности за всяка година, се определят с Решение на Министерски съвет за съответната година.

В местните разходи най-голям е делът на предвидените разходи за услугата „Домашен социален патронаж“. За Община Пещера таксата за Домашен социален патронаж се определя на база реалната издръжка, която включва месечните разходи за храна, работно облекло, хигиенни материали, както и съответната част от общите разходи за електрическа и топлинна енергия, вода и транспортни разходи.

Стандартите за разкритите социални услуги – държавно делегирани дейности, определени със РМС № 859/03.11.2016 година, са както следва:

- ДЦДМУ – стандарт 6 211лв. Потребителите не заплащат такси.
- ДЦВХУ – стандарт 6 211лв. Потребителите заплащат такса, която се определя като процент от получения от потребителя доход. Таксата е в размер на 30% от доходите на потребителя на услугата, определена с Тарифа за таксите за социални услуги, финансирани от републиканския бюджет.
- ЦНСТДМ без увреждания – стандарт 8 806лв. Потребителите не заплащат такси.
- КЦЛДПН – стандарт 8 500 лв. Потребителите не заплащат такси.

Към настоящия момент преобладава финансирането на социалните услуги като държавно делегирани дейности, което обхваща практически всички социални услуги извън тези, доставяни в домашна среда, за които финансирането постъпва с източници общинските бюджети и проектно финансиране.

5. КАПАЦИТЕТ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

5.1. КАПАЦИТЕТ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА

Капацитетът за предоставяне на социалните услуги се измерва чрез максималния брой на потребителите на социални услуги, които могат да бъдат обслужени за единица време (ден, месец, година).

Капацитетът на социалните услуги в община Пещера е следния:

Тип услуга	Капацитет
ДЦДМУ	36
ДЦВХУ	28
ЦНСТДМ	14
КЦЛДПН	12
ДСП	180
Личен асистент - по проект BG05M9OP001-2.002 -0119-C001, „Заедно“, схема за безвъзмездна финансова помощ “Независим живот” по ОП “РЧР 2014-2020г.”	60
Личен асистент - по НП “АХУ”	6
Общо	336

6. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ УСЛУГИ В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО, ПАЗАРА НА ТРУДА И ДРУГИ

Необходимостта от ефективно взаимодействие с други услуги - в областта на образованието, здравеопазването, пазара на труда и други – следва от избора на комплексния системен подход към социалните услуги. Очевидно е, че съществени уязвимости на рисковите групи произтичат от източници на риск извън тесния обхват на социалното подпомагане. Следователно и средствата, с които рисковете следва да бъдат третираны, са от специфичния инструментариум на образователните, здравни, комунални услуги, услуги в сферата на обществения ред и сигурност и други обществени услуги.

Отправна точка при изграждане на взаимодействието са идентифицираните и оценени рискове с най-съществени неблагоприятни последици за бенефициентите на обществените услуги. Цел на взаимодействието е да се постигне позитивна промяна в качеството на живот на отделния индивид и на рисковата група, към която принадлежи, сред местната общност. При постигане на целените резултати те, в съвкупността си, ще доведат и въобще до промяна на качеството на живот в местната общност, включително и извън контекста на конкретната рискова група.

7. ДОСТЪПНОСТ И УСТОЙЧИВОСТ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ.

Достъпността на социалните услуги се измерва чрез относителния дял на потребителите на дадена социална услуга в целевата (рискова) група, към която принадлежат. Достъпността на социалните услуги е фактор за предотвратяване задълбочаването на социални проблеми и разходите за интервенциите, необходими за тяхното решаване. Достъпът предполага наличие на услуга, право на достъп и ресурси за ползването на услугата.

За най-уязвимите групи (деца и лица с увреждания, самотно живеещи възрастни) е от особено значение да получават навременно и адекватно обслужване и да бъдат насочени към подходяща социална услуга, в която да получат подкрепа.

От особена важност за посочените по-горе целеви групи е ползването на социални в домашна среда. Анализът на потреблението на услугите „Личен асистент” и „Домашен социален патронаж” през последните години, сочи, че тези две социални услуги са най-търсени от семействата на целевите групи.

Към настоящия момент чакащите потребители на двете услуги са както следва:

Вид социална услуга	Капацитет	Заети места	Чакащи потребители
Личен асистент (по проект BG05M9OP001-2.002-0119-C001, „Заедно”, схема за безвъзмездна финансова помощ “Независим живот” по ОП “РЧР 2014-2020г.”)	60	60	86
Домашен социален патронаж	180	180	8

Основните източници на риск за устойчивостта на социалните услуги могат да се обособят в две свързани помежду си групи:

- Ресурсното обезпечаване на дейностите: Човешките ресурси, финансовите ресурси и материалната база са източници на риск по разнообразни причини, между които общата е недостигът им или проблемът с качеството им.
- Комуникация, координация, контрол и управлението на социалните услуги, включително и по причини в нормативната им регулация и администриране. Управляването на рисковете за развитието на социалните услуги с произход от тези източници изисква стратегически подход в обединяваща ресурсите и управлението им стратегическа рамка.

8. УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО, ДОСТАВЧИЦИТЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ И САМИТЕ ПОТРЕБИТЕЛИ В РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ;

Участието на гражданското общество, доставчиците на социални услуги и самите потребители в развитието на социалните услуги е необходимо съдържание на подхода на партисипативно планиране /участие на всички, които планирането засяга/, управление, изпълнение и контрол на доставяните социални услуги.

Потребителите на социални услуги и техните семейства са главни заинтересовани страни в процеса на развитието им. В него те намират шанс за ново, по-високо качество на живот и пълноценно социално включване в общността.

Другата главна заинтересована страна от развитието на социалните услуги са и доставчиците на социалните услуги. Те са заинтересовани да управляват услугите законосъобразно, по икономичен, ефективен и ефикасен начин, както и да получат общественото признание и подкрепа, включително и институционална, за дейността си.

Участието и активността на гражданското общество и потребителите на социални услуги, нормативно е заложено в разпоредбите на чл.35 от ЗСП и чл.54а от ППЗСП. Съгласно чл.35 от Закона за социално подпомагане, *“В общините се създават обществени съвети с решение на общинския съвет, които оказват съдействие и помощ при извършване на дейностите по социално подпомагане и упражняват обществен контрол върху тяхното осъществяване.”* Тези съвети *“съдействат и подпомагат общинските съвети и кметовете на общините при анализиране на потребностите от социални услуги и участват в разработването на стратегиите и годишните планове за развитие на социалните услуги на общинско ниво”*, съгласувано със съответните дирекции „Социално подпомагане”.

Съгласно чл. 54а от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, *“С цел защита на интересите на потребителите на социални услуги и упражняване на обществен контрол могат да се създават съвети на потребителите на социални услуги, на техните настойници или попечители.”* Тези съвети *“имат съвещателни функции при осъществяване на дейностите по предоставянето на 38 социални услуги и следят за качеството им”*, като *“при констатирани нарушения ... уведомяват писмено инспектората към изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.”*

В община Пещера има създаден Обществен съвет за упражняване на обществен контрол при осъществяване дейностите по социално подпомагане с Решение №362/28.12.2015г. на Общински съвет – Пещера, актуализиран и допълнен с Решение №553/24.02.2014г. Осъществява дейности по съгласуване на общинската стратегия за предходния период и ежегодните Планове на социалните услуги. Извършва ежегоден контрол по дейността на социалните услуги, разглежда информация, предоставена от дирекция СП – гр. Пещера за отпуснати целеви помощи за отопление, месечни добавки и други.

9. ДРУГИ ВАЖНИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ФАКТОРИ.

Факторите на средата, влияещи на развитието на социалните услуги могат да бъдат обобщени в следния порядък:

- **Политически фактори** - социалните политики на държавата, поставени в стратегическата рамка на действащите национални стратегии са благоприятстващ развитието на социалните услуги фактор;
- **Икономически фактори** - наличието на успешни инвестиции на територията на местната общност е благоприятстващ икономически фактор за развитието на социалните услуги;

- **Социални фактори** - развитото гражданско общество, местният активизъм и доброволчеството са благоприятстващи развитието на социалните услуги фактори на средата;
- **Технологични фактори** - новите ИКТ са благоприятстващ фактор за развитието на социалните услуги. Те подобряват управлението на социалните услуги с възможностите, които предлагат за разширена комуникация и координация в реално време.

II. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И НЕОБХОДИМИ ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ.

Визия и мисия за развитие на социалните услуги в община Пещера

ВИЗИЯ: ПОСТИГАНЕ НА ВИСОКО КАЧЕСТВО, ПЪЛНОЦЕННО УЧАСТИЕ В ОБЩЕСТВЕНИЯ И СОЦИАЛНИЯ ЖИВОТ НА МЕСТНАТА ОБЩНОСТ И ГАРАНТИРАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА САМОСТОЯТЕЛЕН ЖИВОТ ЗА ВСИЧКИ ЖИТЕЛИ, НУЖДАЕЩИ СЕ ОТ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ.

МИСИЯ: С НАРАСТВАЩА ПРОФЕСИОНАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ И В ПАРТНЬОРСТВО С ДОСТАВЧИЦИ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ УПРАВЛЯВАМЕ ЕФЕКТИВНИ ОРГАНИЗАЦИОННИ СТРУКТУРИ И ПРОЦЕСИ ЗА СОЦИАЛНО ОБСЛУЖВАНЕ С НАЙ-ВИСОКО КАЧЕСТВО ПРИ ВЪЗМОЖНО НАЙ-ИКОНОМИЧНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ.

1.Предоставяне на социални услуги с акцент върху качеството и ефективно управление на ресурсите. Управление на предоставените ресурси. Повишено качество на живот в местните общности.

Качественото и ефективно управление на социалните услуги изправят екипите на социалните услуги пред предизвикателството да предоставят висококачествени услуги на потребителите, в условията на динамично променяща се законова база, ограничени финансови ресурси и при високо психо-физическо напрежение. Това налага отделните елементи на административната среда да се оптимизират, така че да работят в синхрон, комуникацията да бъде безпроблемна и да се използват всички канали за обмен на информация и супервизия на екипите за бързо и качествено обслужване на потребителите, при достойно заплащане на труда им.

Прилагането на съвременни модели на социална работа и опитът при предоставяне на социални услуги чрез използване капацитета на неправителствения сектор, са водещи в практиката по управление и предоставяне на социални услуги от общините. Предимствата, които осигурява възлагането на управлението на социалните услуги на външни доставчици са:

- Внедряване на съвременни методики и споделяне на придобит опит и практика;
- Обучение и квалификация на персонала;
- Разработване и реализиране на други услуги;
- Гъвкаво планиране и разходване на ресурси;
- Привличане на допълнително финансиране;
- Обмяна на добри практики с други НПО;
- Изграждане на местен капацитет и междусекторното сътрудничество;

Управлението на предоставените ресурси, особено на финансовите, се осъществява според основните принципи на доброто (финансово) управление и контрол в публичния сектор. Условието и реда за управление на ресурсите са нормативно определени. В този смисъл, съответствието с правилата и нормите за финансово управление е елемент от осъществяването на принципа на законосъобразност.

Възможностите на общините за финансиране на развитието и доставянето на социални услуги са поставени в зависимост основно от действието на факторите – възможностите на общинските бюджети, административният капацитет за изработване и управление на проекти и капацитет за създаване и управление на партньорства в местните общности.

Известно е, че възможностите на общинските бюджети (местните приходи) по дефиниция са ограничени. Практиката е да се разчита за развитието на дадена социална услуга на статута ѝ като делегирана от държавата дейност.

Община Пещера притежава необходимия административният капацитет за изработване и успешно изпълнение на проекти. През следващия планов период, усилията в областта на развитие на социалните услуги ще бъдат насочени към създаване и управление на партньорства, както и използване на източници за финансиране по линия на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020”.

Повишеното качество на живот на отделните лица и семейства в риск е ефект от съвкупните резултати на дейностите по социално обслужване. В този смисъл, повишеното качество на живот е целен резултат на социалната работа, върху която се основават социалните услуги. Лицата и семействата в риск са подкрепени в най-висока степен - както при осъществяване на ежедневните си дейности, така и чрез създаване на условия и възможности за участие в обществения живот в местните общности.

В частност, в рамките на изготвения през м.април 2015г. анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги в община Пещера бяха изведени следните по-важни изводи относно наличните социални услуги:

СИЛНИ СТРАНИ

- Община Пещера предоставя социални услуги, които подпомагат и разширяват възможностите на уязвимите групи да живеят достоен живот и да упражняват правата си, чрез ползването на услугите в домашна среда;

- Община Пещера разглежда проблемите на малцинствата като част и предмет на социалната политика, доколкото те са свързани с проблемите на уязвимите групи, нуждаещи се от подкрепа за социално включване и упражняване на социални права. Стратегическите документи в тази посока са: Общински план за развитие на община Пещера за периода 2014-2020г. и План за действие на Община Пещера /2014-2017 г./ за изпълнение на Стратегия за интегриране на ромите в Област Пазарджик 2012 – 2020;

- Община Пещера взе участие в провежданата национална реформа в областта на деинституционализацията за деца, като изводите на местно ниво са, че провежданите дейности по изпълнение на реформата не доведоха до очакваните резултатите;

- Капацитетът на съществуващите социални услуги покрива изцяло потребностите на семействата. Материалните бази на съществуващите социални услуги са в добро състояние, осигурена е достъпна архитектурна среда.

СЛАБИ СТРАНИ

- Текучество и недостатъчно обучение на персонала. Ниска степен на удовлетвореност на персонала и мотивация за развитие и усъвършенстване на дейността при повишаващо се качество;

- Липсва съвет на потребителите на социални услуги, на техните настойници или попечители (чл.54а от ППЗСП) за упражняване на обществен контрол при осъществяване на дейностите в областта на социалните помощи и социалните услуги. Този съвет има съветателни функции при осъществяване на дейностите по предоставянето на социални услуги и също следи за качеството им, като при констатирани нарушения съветите уведомяват писмено инспектората към изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.

- В община Пещера няма услуги в общността, работещи по превенция. При необходимост, децата и техните семейства се насочват за ползване на социални услуги към ЦОП – гр.Брацигово.

ЗАПЛАХИ

Част от населението живее все още в условия на крайна бедност и изолация. Застаряващото население.

ВЪЗМОЖНОСТИ

Национални политики и стратегии за интервениране. Финансиране чрез Оперативните програми. (Корпоративна) социална отговорност. Развитие на доброволството.

В допълнение към гореизложеното, в изготвения Доклад с анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги, бяха направени и следните изводи изводи по отношение на социалното включване на рискови групи, по отношение на жилищна политика и инфраструктура, образование, здравеопазване и култура:

- Необходимо е благоустрояване на кварталите, компактно населени с етнически малцинства - регулиране на териториите и подобряване на съществуващата и изграждане на нова техническа инфраструктура. С подписването на Меморандум за сътрудничество между Фондация „Тръст за социална алтернатива” и Община Пещера е създадена възможност за подобряване на условията за живот на икономически неравностойните общности, с фокус върху ромите, и осигуряване на достъп до основните условия за достоен живот и подобряване на достъпа до обществени услуги;
- Обхващане (100%) на децата в училище. Повишаване ангажираността в учебния процес на учениците от уязвимите етнически общности чрез включването им в извънкласни дейности;
- Увеличаване броя на здравноосигурените лица; повишаване здравната информираност и подобряване на здравната култура;
- Съхраняване, развитие и утвърждаване на културата на различните етноси. Утвърждаване на Етнокултурния фестивал като инструмент за межкултурно и международно сътрудничество и обмен на практики в областта на културата.

2. Стратегически теми

Резултатите от проведения преглед на изпълнението и анализ на състоянието в края на предходния стратегически период, очертава чрез приоритета и спецификата им следните стратегически теми:

РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА, с главни заинтересовани лица и специфични целеви групи:

- Деца с увреждания;
- Деца с противообществени прояви;

- Деца на самотни или отсъстващи родители;

РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ВЪЗРАСТНИ с главни заинтересовани лица и специфични целеви групи:

- Пълнолетни лица с увреждания;
- Възрастни и самотни стари хора в невъзможност за самообслужване.

III. ВИД И БРОЙ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ В СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ, КОИТО СЕ ПЛАНИРА ДА БЪДАТ ЗАКРИТИ.

На територията на община Пещера няма социални услуги, предоставяни в специализирани институции.

IV. РЕСУРСНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ.

Според източниците си, привлечените материални и нематериални ресурси се разпределят в следните групи – ресурси от държавата, ресурси от общините, ресурси от структури на гражданското общество (НПО). Специфичен ресурсен източник, основно на финансови ресурси, са оперативните програми, които ще се изпълняват през предстоящия планов период 2016-2020. Ресурсното обезпечаване на социалните услуги е в нормативно определени граници (стандарт). Това налага да се търсят вътрешни резерви чрез оптимизация на разходите, за да бъдат осигурени ресурсно (финансово) инициативите за развитие и повишаване на качеството на социалните услуги под условието за икономичност, ефикасност и ефективност на разходите.

Средствата за финансиране на налични социални услуги в община Пещера съгл.РМС №859/03.11.2015 г. за изменение на Решение № 276 на Министерски съвет от 2015г. за приемане на стандарти за делегирани от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2016г. са посочени в таблица 1, приложение към Стратегията.

V. РЕЗУЛТАТИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

За целите на анализа, в приложение *Обобщена таблица на наличните и планирани социални услуги в община Пещера*, са представени данните за наличните към момента и планираните за разкриване социални услуги. Представянето е по вид, с посочване на целевите групи, териториалния обхват, техния капацитет, основните им дейности, местоположение и статут.

Текущото изпълнение на Стратегията ще се проследява чрез набор от индикатори (показатели) в балансирана система от показатели за ефективност на социалните услуги за деца и възрастни.

VI. МЕХАНИЗЪМ ЗА УЧАСТИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО, ДОСТАВЧИЦИТЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ И САМИТЕ ПОТРЕБИТЕЛИ В ДЕЙНОСТИТЕ ПО СТРАТЕГИЯТА.

Механизмът за участие на гражданското общество, доставчици и потребители на социални услуги в дейностите по Стратегията е в съответствие с нормативно регулираните им функции.

За координация, взаимодействие, упражняване обществен контрол, оказване съдействие и помощ при осъществяване на дейностите по социално подпомагане и в областта на социалните услуги в Община Пещера е създаден Обществен съвет.

VII. МЕХАНИЗЪМ ЗА ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД И ЗА АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Стратегията за развитие на социалните услуги в Община Пещера обхваща 5-годишен период (2016 – 2020), в който се обособяват два етапа за изпълнение на стратегията, които включват подготовка и оперативно планиране.

Подготвителният етап продължава до края на I-во полугодие на 2016 година. Включва:

- Изготвяне и приемане на Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Пещера;
- Изработване на План за действие за 2017 г.;

Първият етап на изпълнение на дейностите по Стратегията обхваща периода 2016-2017 година.

До края на второто тримесечие на 2018г. се извършва **Междинна оценка на постигнатите резултати и планиране.**

Вторият етап на изпълнение на дейностите по Стратегията обхваща периода 2018-2019 година.

През четвъртото тримесечие на 2020г. и до края на първото тримесечие на 2021г. се извършва **Финална оценка на изпълнението на Стратегията.**

VIII. ОТГОВОРНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО, КООРДИНАЦИЯТА И КОНТРОЛА ОРГАНИ

Кметът на Община Пещера, организира разработването на Стратегията за развитие на социалните услуги на общинско ниво. Осигурява съответствие на разработената, приета и изпълнявана Стратегия за развитие на социалните услуги в Община Пещера 2016-2020 със Стратегията за развитие на социалните услуги в Област Пазарджик 2016-2020.

За изпълнение на Стратегията, по предложение на кмета на общината и след съгласуване със Дирекция „Социално подпомагане” – Пещера и с Обществения съвет по чл.35 от ЗСП, Общински съвет – Пещера ежегодно до 30 април приема годишен план за развитие на социалните услуги на общинско равнище.

Приложение:

Приложение 1 - Обобщена таблица за наличните и планирани социални услуги в община Пещера;

Приложение 2 - Средствата за финансиране на налични социални услуги в община Пещера съгласно РМС №859/03.11.2015 г. за изменение на Решение № 276 на Министерски съвет от 2015г. за приемане на стандарти за делегирани от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2016г.;

Приложение 3 – Балансирана система от показатели за ефективност на социалните услуги в община Пещера 2016-2020 –Развитие на социалните услуги за деца;

Приложение 4 – Балансирана система от показатели за ефективност на социалните услуги в община Пещера 2016-2020 –Социалните услуги за възрастни;